

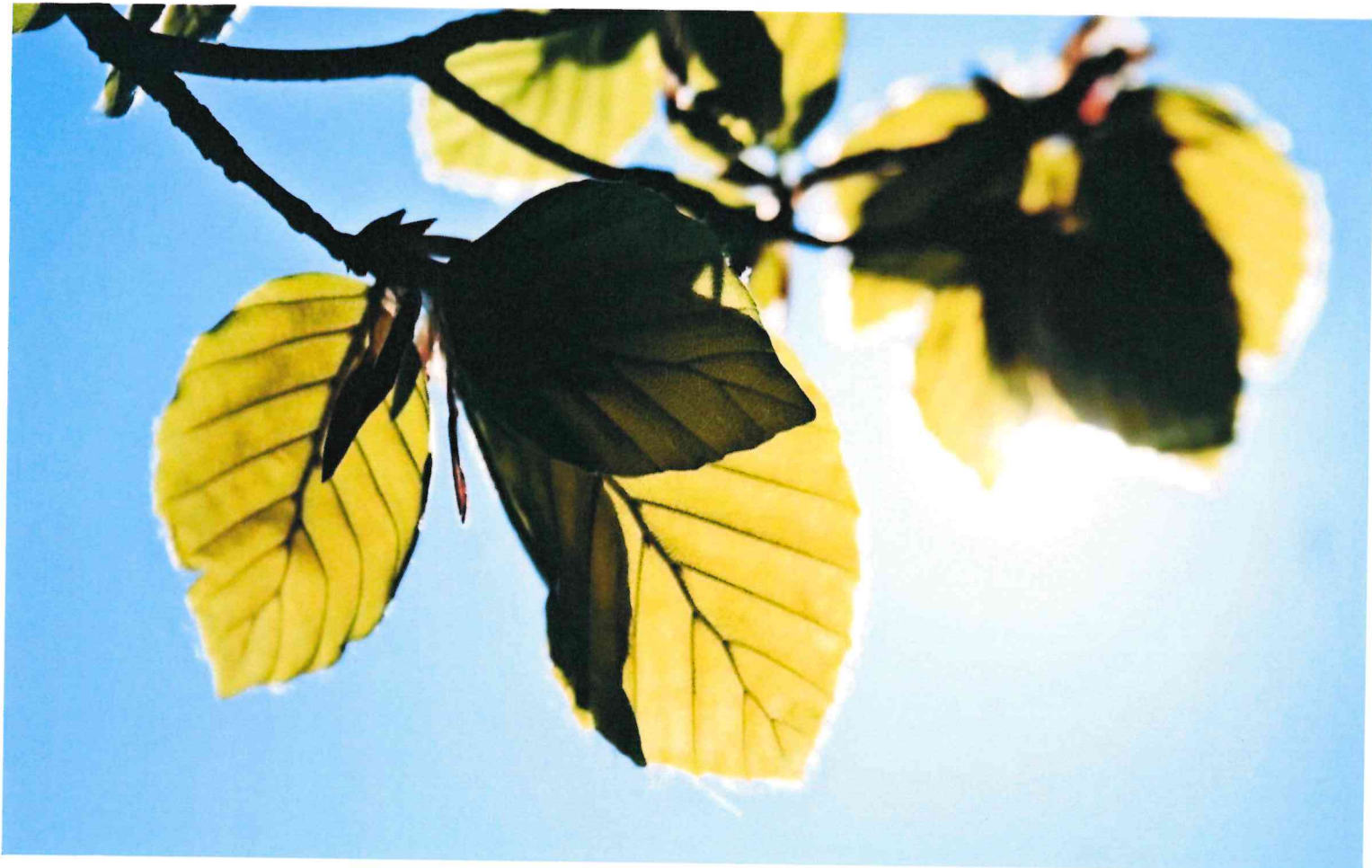
Priloga	18-04-2023
Klasifikacijska oznaka	Črij. jed.
Uredbeni broj	04
	Pril. Vrij.

Preporuke

za implementaciju načela zelene/kružne nabave

u okviru

Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave Grada Ivanić-Grada

European Union
European Regional
Development Fund

Preporuke za provedbu načela zelene/kružne nabave u postupcima jednostavne nabave Grada Ivanić-Grada

Svrha je ovih preporuka promicanje boljeg razumijevanja praksi kružne/zelene nabave i pomoć u smanjenju utjecaja gradskih aktivnosti na okoliš. Preporukama se pružaju informacije o tome kako uključiti pitanja okoliša i održivosti u jednostavni postupak nabave.

Preporuke su živi dokument i treba ih povremeno revidirati kako bi bile aktualne i relevantne za provedbu u postupcima jednostavne nabave.

1. Pozadina

Kružna (cirkularna) javna nabava¹ ovdje se razmatra kao integrirani pristup javnoj nabavi koji prepoznaje potrebu za inovacijama u nabavi kroz primjenu načela kružnog gospodarstva. KJN se može definirati kao postupak kojim javna tijela nabavljaju radove, robu ili usluge s ciljem postizanja zatvorene energetske i materijalne petlje uz istodobno smanjivanje, a u najboljem slučaju izbjegavanje negativnih utjecaja na okoliš i stvaranja otpada tijekom cijelog životnog ciklusa. To se može postići promicanjem proizvoda osmišljenih da traju dulje, materijalima koji se mogu reciklirati te stavljanjem naglaska na uporabu proizvoda i povezanih usluga, a ne na njihovo vlasništvo (ICLEI, 2017.).

Javni naručitelji mogu utjecati na razvoj tržišta osiguravanjem stalne potražnje za proizvodima i uslugama osmišljenima za kružno gospodarstvo. Osim toga, mogućnost uštede u javnim proračunima i poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti snažne su koristi u prilog KJN-a.

Kružna nabava nadilazi „tradicionalnu“ održivu nabavu pomažući u razvoju kružnih modela unutar lanca opskrbe. Pritom se snaga nabave koristi za postizanje maksimalnog pozitivnog ekološkog, društvenog i gospodarskog učinka tijekom životnog vijeka proizvoda i usluga.

---

¹JAVNA NABAVA ZA KRUŽNO GOSPODARSTVO, ICLEI, 2017.

Kružna javna nabava mogla bi se smatrati i pristupom ekologizacije javne nabave pri podupiranju prelaska na kružno gospodarstvo. S obzirom na to, kružna nabava² može se smatrati i sveobuhvatnom zelenom javnom nabavom s dodatnim značajkama, pri čemu se posebna pozornost posvećuje pristupu životnog ciklusa i lancu opskrbe.

Na taj način cilj kružne/zelene javne nabave nije samo postati održivijom u organizacijskom smislu, već i pomoći društvu da prijeđe na kružno gospodarstvo. Stvaranjem i povećanjem potražnje za ponudama koje zadovoljavaju kriterij kružnosti, Grad kao javni naručitelj može potaknuti lance vrijednosti dobavljača da postanu sposobnijima za funkcioniranje u kružnom gospodarstvu.

Na europskoj razini zelena javna nabava prvenstveno je dobrovoljna politika, što znači da pojedina tijela javne vlasti nisu obvezna uvesti zelene kriterije u svoje natječaje. Međutim, u članku 11. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) navodi se: „Aktivnosti u vezi sa zaštitom okoliša moraju se uključiti u definiranje i provedbu politika i aktivnosti Unije, posebno s ciljem promicanja održivog razvoja.”

Osim toga, u okviru politike Zelenog plana EU-a donesene 2020. predlaže se donošenje obveznih kriterija zelene javne nabave u određenim sektorima. Prema navodima Akcijskog plana EU-a za kružno gospodarstvo 2020³, kupovna moć javnih tijela čini 14% BDP-a EU-a i može poslužiti kao snažan pokretač potražnje za održivim proizvodima. Kako bi iskoristila taj potencijal, Komisija će u kratkom roku predložiti minimalne obvezne kriterije i ciljeve zelene javne nabave u sektorskom zakonodavstvu i fazu obveznog izvješćivanja radi praćenja primjene zelene javne nabave.

Imajući navedeno na umu, javna nabava može imati ključnu ulogu u prijelazu na kružno gospodarstvo. Uključivanje „kružnih načela” u praksu nabave može pomoći javnim naručiteljima da zauzmu holistički pristup održivosti – od prve

---

²Ttrai, T., Diofási-Kovač, Europski zeleni plan – put do cirkularne javne nabave

³<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/>

faze nabave do kraja životnog vijeka proizvoda – uz istovremeno postizanje potencijalnih ušteda.

Gradovi su sve odgovorniji za većinu proizvodnje BDP-a, korištenje energije, emisije CO₂ i proizvodnju otpada, no istodobno bi gradovi trebali svim svojim građanima osigurati i dobru kvalitetu života. Unatoč izazovima brze urbanizacije koji su pogoršani linearnim gospodarskim modelima „uzmi-napravi-baci” industrije i životnim stilom koji se temelji na iscrpljivanju ograničenih resursa kako bi se stvorili proizvodi koji u velikoj mjeri završe na odlagalištima otpada ili spalionicama, gradovi također mogu ponuditi i rješenja za te izazove.

Poticanjem zelene/kružne javne nabave gradska potrošnja može se usmjeriti prema održivosti, ali i potaknuti promjene u ponašanju privatnog sektora i potrošača, čime se omogućuje opći prijelaz na kružno gospodarstvo.

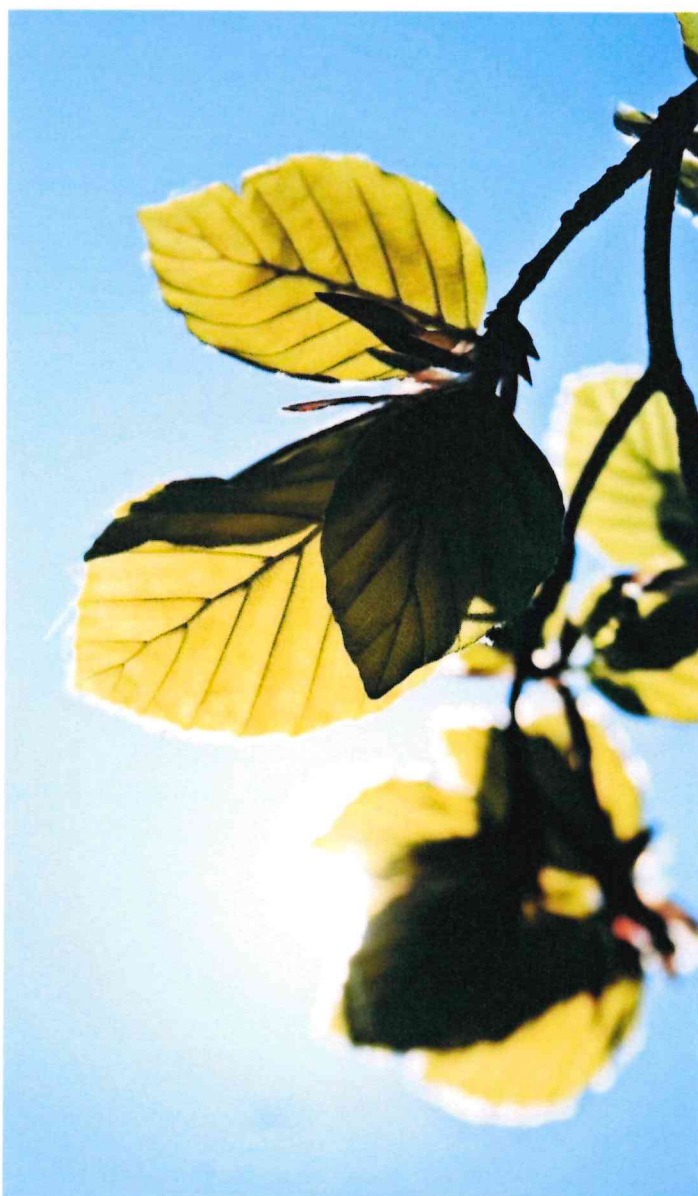
2. Uvođenje načela kružne/zelene javne nabave u postupak javne nabave

Najveće mogućnosti za smanjenje utjecaja na okoliš i maksimalno povećanje gospodarskih i socijalnih učinaka u ciklusu nabave nalaze se u ranim fazama.

Pripremna faza polazište je za utvrđivanje uvjeta za fazu planiranja. U ovoj je fazi važno provesti analizu potrebe kako bi se istražilo koje su alternativne opcije dostupne za učinkovitije postizanje istog ishoda, istodobno osiguravajući dugoročni viši stupanj kružnosti. To podrazumijeva istraživanje sljedećeg:

- Mogućnost uklanjanja potražnje preispitivanjem potrebe;
- Smanjenje učestalosti uporabe/potrošnje;
- Utvrđivanje alternativnih metoda za zadovoljavanje potražnje, npr. iznajmljivanje umjesto posjedovanja (usluge u odnosu na proizvod) s uspostavljenim sustavom povrata u kojem dobavljač zadržava vlasništvo nad proizvodima, nudi dostupnost i povezane usluge te osigurava povrat proizvoda u svrhu njihove prenamjene;
- U slučaju usluge, koja usluga?
- Agregiranje i/ili konsolidacija potražnje;
- Zajedničko korištenje među odjelima ili organizacijama;
- Razmatranje hijerarhije kružne nabave, npr. poticanje popravka, ponovne uporabe ili prenamjene starije robe ili recikliranih materijala (npr. koji proizvodi? reciklirano? možda usluge? koje usluge? itd.).
- Ukupni trošak vlasništva ili trošak životnog vijeka – za procjenu ukupnog troška vlasništva određenog proizvoda, treba pogledati iznad početne kupovne cijene proizvoda i razmotriti troškove povezane sa životnim vijekom proizvoda.
  - Ukupni trošak izračuna vlasništva ili trošak životnog ciklusa najčešće se upotrebljava za opremu koja:
    - će se dugo koristiti
    - zahtijeva redovito održavanje
    - zahtijeva opskrbu strujom/gorivom
    - koristi potrošnu robu i dijelove.

Komplementarna analiza treba se usredotočiti na razumijevanje koje vrste načela i prakse kružne nabave imaju najviše smisla u određenom kontekstu te na razmatranje učinka, rizika i mogućnosti koje mogu nastati na organizacijskoj i vanjskoj razini (dobavljači).

3. Koraci prema kružnoj/zelenoj nabavi

Korak 1: Utvrđivanje potrebe

Korak 2.: Utvrđivanje značajnih učinaka proizvoda ili usluge

Korak 3.: Razvijanje specifikacija za kružne/zelene proizvode ili usluge

Korak 4: Procjena mogućnosti i odabir proizvoda ili dobavljača

Korak 1: Utvrđivanje potrebe

Kontrolni popis za pokretanje kružne/zelene nabave

Kontrolni popis razvijen je kao jednostavan alat kako bi se pomoglo gradskom odjelu za javnu nabavu da uzme u obzir ključne korake u postupcima kružne/zelene nabave. Kontrolni popis trebao bi se koristiti kao podsjetnik na ono što je potrebno za učinkovitu integraciju načela kružne/zelene nabave u postupke jednostavne nabave.

Upute: Pročitajte svako pitanje u nastavku. Označite kućicu „DA” ako se pitanje odnosi na vašu nabavu. Označite kućicu „NE” ako se pitanje ne odnosi na određenu nabavu u konkretnom slučaju.

Pri provedbi kružnih/zelenih načela u postupak javne nabave potrebno je uzeti u obzir sljedeća pitanja. Molimo, odgovorite:

1. Trebamo li zaista ovaj proizvod ili uslugu - možemo li ispuniti željenu potrebu bez kupnje novog proizvoda ili usluge? Na primjer: prelaskom s vode u bočicama na aparate za pitku vodu ili vodu iz slavine mogla bi se znatno smanjiti potrošnja prirodnih resursa (nafte, energije itd.) i vjerojatno smanjiti broj spremnika za recikliranje i energija upotrijebljena u ponovnoj obradi plastičnih boca.

DA

NE

2. Možemo li kupiti uslugu ili rad umjesto proizvoda? Na primjer: umjesto kupnje uređaja za fotokopiranje, moguće ga je unajmiti od tvrtke za fotokopiranje.

DA NE

3. Jesmo li jasno kvantificirali potrebu za proizvodom ili uslugom kako bismo osigurali ispravni opseg nabave kako bi se izbjegao otpad (npr. tiskanje velikog broja primjeraka samo zato što tiskani materijal postaje jeftiniji pri većim količinama)?

DA NE

4. Jesmo li utvrdili relevantne učinke proizvoda ili usluge na okoliš kako bi se osiguralo da se moguća pitanja povezana s pakiranjem, potrošnjom energije i odlaganjem otpada razmatraju na odgovarajući način da bi se smanjio rizik i maksimizirale koristi?

DA NE

5. Možemo li razviti minimalne specifikacije zaštite okoliša (kao što su npr. oznake za okoliš) sukladno s kriterijima EU-a za zelenu nabavu ili na temelju vlastitih istraživanja proizvoda ili usluga (vidjeti prethodno pitanje)?

DA NE

6. Možemo li nadograditi ili obnoviti postojeću opremu umjesto kupiti novi proizvod? Na primjer: umjesto kupnje novog PC-ja kad je samo jedan dio oštećen ili kada kapacitet pohrane podataka više nije dovoljan iskoristiti modularnu strukturu informacijskih tehnologija i zamijeniti oštećeni dio ili dodati uređaj za pohranu podataka gdje je to moguće.

DA

NE

7. Možemo li smanjiti količinu narudžbe kako ne bismo trošili odnosno naručili više nego što nam je potrebno? Na primjer: rasipanje hrane na različitim događanjima vrlo je često. Prilikom naručivanja hrane za događanje provjerite odgovara li količina naručene hrane broju i potrebama sudionika događanja.

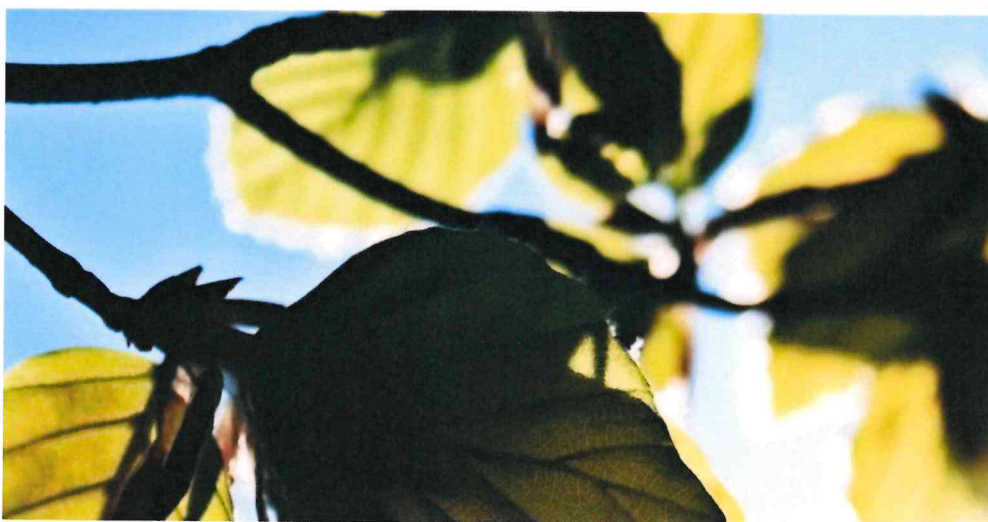
DA

NE

8. Možemo li „prekrojiti“ nabavu kako bismo osigurali da je proizvod dovoljan za njegovu namjenu, a da ne bude prevelik, presnažan ili da ne stvara previše otpada? Na primjer: Grad treba kupiti novo vozilo isključivo za prijevoz putnika unutar gradskog okruženja – Grad može pridonijeti preokretanju trenda kupnje što većeg vozila nabavom vozila s onoliko prostora za putnike i snagom koja je primjerena za obavljanje predviđenog posla.

DA

NE

Korak 2.: Utvrđivanje znatnih učinaka proizvoda ili usluge

Nakon što se preispita i potvrdi potreba za nabavom, potrebno je utvrditi moguće zelene/kružne učinke određenog proizvoda ili usluge. Svi proizvodi i usluge utječu na okoliš, jedni manje, drugi više. Vrlo je važno zapamtiti da rijetko postoji „jedini pravi“ odabir u okviru kružne/zelene nabave. Gotovo uvijek dolazi do kompromisa pri odlučivanju koja su pitanja najvažnija – je li to reciklirani sadržaj, energetska učinkovitost, potrošnja vode ili onečišćenje zraka. Primjerice, izbor između betona i drva za konstrukciju i zidove zgrada nije nužno jasan. Beton može biti dugotrajniji od drva i može imati druge potencijalne koristi, kao što je zaštita od požara, no visoka količina energije koja se koristi za proizvodnju betona može potencijalno poništiti takve koristi. Takva razmatranja treba uzimati u obzir od slučaja do slučaja.

Također, javni naručitelji obično nemaju resursa za sudjelovanje u novim ili inovativnim postupcima nadmetanja. Ponekad im nedostaju i potrebna znanja. Stoga su ovim preporukama u **Dodatku 2.** pridruženi i praktični savjeti za razvoj natječaja za kružnu/zelenu nabavu i „kružnih/zelenih kriterija“ za nekoliko osnovnih skupina proizvoda i usluga kao koristan alat za Grad kao javnog naručitelja.

Polazište je naglasak na zelenim/kružnim utjecajima i pitanjima koja su već definirana kao važna od strane EU-a i/ili Vlade RH. Time se postavlja prirodno polazište za razmatranje koja bi zelena/cirkularna pitanja trebalo dati najveću važnost kada je riječ o kompromisima.

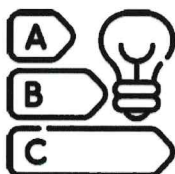
Kako bi stvari bile jednostavne za utvrđivanje utjecaja jednostavnih nabava na okoliš, najprije se treba usredotočiti na sljedeća ključna zelena pitanja (navedena prema općem redoslijedu važnosti):

Pakiranje: Količina ambalaže koja se koristi za prijevoz i čuvanje proizvoda i vrsta ambalaže - npr. karton, plastika, palete, plastična folija, stiropor - od kojih je neke teško ili skupo reciklirati.

Životni vijek proizvoda: označava što se događa s proizvodom kad njegov korisni vijek završi i hoće li završiti na odlagalištu ili se može reciklirati ili preurediti.

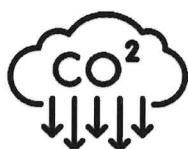
Energetska učinkovitost: korištenje manje energije za pružanje iste usluge.

Reciklirani sadržaj: proizvod izrađen od materijala koji su već korišteni i prikupljeni u programu recikliranja, čime se štede prirodni resursi.

Netoksični sastojci: proizvodi koji se proizvode bez otrovnih ili štetnih kemikalija ili sastojaka.

Emisije stakleničkih plinova: količina plinova koji zadržavaju toplinu, a nakupljaju se u Zemljinoj atmosferi. Emisije stakleničkih plinova uzrokuju klimatske promjene; najznačajniji su staklenički plinovi ugljični dioksid (CO₂), metan i dušikovi oksidi.

Održivo prikupljeni resursi: sirovine koje se ne prikupljaju ili vade na način koji iscrpljuje ili ugrožava njihovu trajnu i buduću dostupnost.

Korak 3.: Razvoj specifikacija za kružne/zelene proizvode ili usluge

Razvijanje specifikacija za proizvode odnosi se na skeniranje tržišta i provođenje istraživanja kako bi se odredile one specifikacije koje najviše odgovaraju predmetu nabave. Jednom kad je jasno koja će se važna pitanja uzeti u obzir, potrebno je početi sa sastavljanjem nekih zahtjeva ili specifikacija za nabavu.

Programi označavanja i certificiranja postavljaju kriterije za superiorniju izvedbu u usporedbi s većinom konvencionalnih alternativa i stoga oznake i certifikati mogu biti vrlo korisni kod razvoja specifikacija.

Postoje mnoge oznake kako bi se pomoglo naručiteljima da utvrde održive proizvode ili usluge. Najvrjednije oznake iz perspektive kružne/zelene nabave su one koje se temelje na objektivnim i transparentnim kriterijima i koje dodjeljuje neovisna treća strana. Te oznake mogu imati posebnu ulogu u razvoju tehničkih specifikacija i kriterija za dodjelu te u provjeri usklađenosti.

Postoji mnogo različitih vrsta oznaka, neke od njih se bave jednim pitanjem ili pak obuhvaćaju više kriterija.

Oznake se mogu upotrebljavati na dva različita načina u kontekstu tehničkih specifikacija:

- 1. Kao pomoć pri razvoju tehničkih specifikacija kako biste definirali značajke proizvoda ili usluga koje nabavljate***
- 2. Za provjeru sukladnosti sa zahtjevima prihvatanjem oznake kao jednog od načina dokazivanja sukladnosti s tehničkim specifikacijama***

Oznakama se može pridonijeti uštedi vremena i osigurati primjena visokih standarda u javnoj nabavi.

U skladu sa zakonodavstvom EU-a oznake se mogu upotrebljavati u javnoj nabavi— pod uvjetom da su ispunjeni brojni uvjeti:

- Ne smije se zahtijevati da proizvod nosi neku oznaku; možete navesti samo da trebaju biti ispunjeni kriteriji određenog znaka i da se oznaka može koristiti kao jedan od oblika dokaza o sukladnosti.
- Mogu se koristiti samo oni kriteriji oznaka koji se zakonito mogu primijeniti u javnoj nabavi, tj. samo kriteriji koji se odnose na karakteristike samog proizvoda ili usluge ili proizvodne procese, a ne one koji se odnose na opće upravljanje tvrtkom.
- Moguće je pozvati se samo na one oznake koje same ispunjavaju niz zahtjeva:
  - uvjeti za oznaku temelje se na znanstvenim informacijama;
  - oznake se donose uz sudjelovanje svih dionika, kao što su državna tijela; potrošači, proizvođači, distributeri i organizacije za zaštitu okoliša;
  - dostupni su svim zainteresiranim stranama.

Katalog proizvoda sa Znakom za okoliš EU-a

Znak za okoliš EU-a obuhvaća širok raspon skupina proizvoda, od glavnih područja proizvodnje do usluga turističkog smještaja. Pristupite katalogu proizvoda sa Znakom za okoliš EU-a kako biste saznali više o ekološki prihvatljivim visokokvalitetnim proizvodima i gdje ih možete pronaći!

ec.europa.eu/ecat

Tablica 1. Upotreba Znak za okoliš EU-a u postupku nabave

Upotreba Znak za okoliš EU-a u postupku nabave		
	Ispravno	Pogrešno
Specifikacija	<i>Svi ponuđeni proizvodi za čišćenje moraju zadovoljavati ekološke kriterije Znak za okoliš EU-a</i>	<i>Svi ponuđeni proizvodi za čišćenje moraju nositi Znak za okoliš EU-a</i>
Provjera sukladnosti	<i>Proizvodi koji nose Znak za okoliš EU-a smatraju se sukladnima. Prihvaćaju se i svi drugi prikladni načini dokazivanja sukladnosti, kao što je tehnička dokumentacija proizvođača ili izvješće o testiranju priznatog tijela.</i>	<i>Proizvodi moraju nositi Znak za okoliš EU-a</i>
Kriteriji za dodjelu	<i>Dodatni bodovi bit će dodijeljeni proizvodima koji ispunjavaju ekološka mjerila Znak za okoliš EU-a</i>	<i>Dodatni bodovi dodijelit će se proizvodima koji nose Znak za okoliš EU-a</i>

Popis EU, sektorskih i globalnih oznaka koje se mogu uzeti u obzir u postupcima nabave dostupan je u **Prilogu 1.** ovog dokumenta.

Korak 4: Evaluacija opcija i odabir proizvoda ili dobavljača

Kad je riječ o odabiru proizvoda i usluga ili dobavljača za jednostavnu nabavu odaberite proizvod koji predstavlja najbolju kombinaciju značajki iz stupca **IZABRATI** i izbjegavajte što je više moguće one iz stupca **IZBJEGAVATI** iz Tablice 2.

Tablica 2. Odabir proizvoda i usluga ili dobavljača

IZABRATI	IZBJEGAVATI
<i>Proizvodi koji ispunjavaju kriterije za do-djelu znaka za okoliš</i>	<i>Proizvod koji ne ispunjava kriterije znaka za okoliš, ako je dostupna označena alterna-tiva</i>
<i>Proizvodi od održivo prikupljenih i obnovljivih prirodnih materijala (npr. drvo, staklo, pamuk, biljni materijal itd.)</i>	<i>Proizvodi iz neodrživih izvora i postojani (tj. nisu biorazgradivi), sintetički, toksični (npr. na bazi nafte) proizvodi</i>
<i>100% recikliranog sadržaja</i>	<i>Djevičanski sadržaj</i>
<i>100% se može reciklirati, pri čemu nema emisija koje dovode do loše kvalitete zraka, onečišćenja tla ili vode</i>	<i>Ne može se 100% reciklirati pri čemu metali, minerali i proizvedeni dijelovi istječu u prirodni okoliš (npr. ambalaža u kojoj se materijali ne mogu odvojiti, tepisi koji ispuštaju plinove)</i>
<i>Organski uzgojeno, netretirano</i>	<i>Kemijski uzgojeno/tretirano</i>
<i>Pokretano obnovljivom energijom, energetske učinkovito i s niskim emisijama ugljičnog dioksida (npr. hidroenergija, solarna energija, vjetar, alternativna goriva)</i>	<i>Pokretano fosilnim gorivima, energetske ne-učinkovito i s visokim emisijama ugljičnog dioksida (npr. benzin, dizel, prirodni plin, propan itd.)</i>
<i>Trajni i za višekratnu uporabu</i>	<i>Jednokratni proizvodi</i>
<i>Lokalno uzgojena hrana</i>	<i>Hrana uzgojena u drugim regijama ili ino-zemstvu</i>

Zapamtite, ne postoji samo ispravna ili samo pogrešna odluka! Često će biti kompromisa između značajki proizvoda i usluga i potrebno je odlučiti koje su to za vas najvažnije. Koje ćete odluku donijeti ovisi ponajviše o tome što najbolje ispunjava vašu potrebu i uz to doprinosi zelenoj/kružnoj nabavi.

Pokazatelji uspješnosti

Kako bi se pratili podaci povezani sa zelenom/kružnom javnom nabavom, potrebno je razmotriti neke ključne pokazatelje uspješnosti – key performance indicators (KPI).

Postoje dvije glavne vrste KPI-ja:

1. **Pokazatelji aktivnosti:** mjere upotrebljavaju li se postupci, resursi i znanje za poticanje zelene/kružne nabave; koriste li se zelene/kružni kriterije kako bi se utjecalo na odluke o nabavi.

Primjer: broj, postotak ili ukupna vrijednost ugovora, ponuda ili upita za dostavu ponuda sa zelenim/kružnim specifikacijama.

2. **Pokazatelji rezultata:** mjere učinke na okoliš ili društvo koji proizlaze iz uključivanja zelenih/kružnih aspekata u proces nabave; kako te odluke utječu na svojstva ambalaže, energetske učinkovitost i emisiju CO₂ u opskrbnom lancu. Često su potrebne informacije od dobavljača kako bi se moglo točno izmjeriti utjecaji kao što su smanjena potrošnja resursa, spašena stabla, ušteđena energija itd. Pokazatelje rezultata ponekad je teže pratiti od pokazatelja aktivnosti.

Primjer: količina otpada smanjena korištenjem ekološki učinkovitih rješenja za pakiranje ili količina uštedenog goriva i smanjenje emisije CO₂ usklađivanjem rasporeda isporuke.

Tablica 3. Vrste ključnih pokazatelja uspješnosti

Ključni pokazatelj uspješnosti	Detalji
POKAZATELJI AKTIVNOSTI	
 Broj, vrijednost i postotak ugovora o nabavi s obveznim specifikacijama povezanim sa zelenom/kružnom javnom nabavom	Pokazatelj mjeri koliko ponuda/ugovora o nabavi uključuje obvezne zelene/kružne specifikacije i može se usporediti s ukupnim brojem ponuda/ugovora o nabavi godišnje
 Broj, vrijednost i postotak ugovora o nabavi s prilagođenim specifikacijama povezanim sa zelenom/kružnom nabavom	Pokazatelj mjeri koliko ponuda/ugovora o nabavi uključuje prilagođene zelene/kružne specifikacije i može se usporediti s ukupnim brojem ponuda/ugovora o nabavi godišnje
POKAZATELJI REZULTATA	
 Količina otpada koja je smanjena kao rezultat primjene određenog pakiranja	Pokazatelj mjeri količinu otpada umanjena provedbom prilagođene specifikacije ili inovacijom dobavljača
 Smanjena emisija CO ₂	Pokazatelj mjeri smanjenje emisija CO ₂ primjenom prilagođenih specifikacija ili inovacijom dobavljača
 Količina i vrste toksina koji su izbjegnuti izravnom ili neizravnom nabavom	Pokazateljem se utvrđuje koji se toksini nabavom izbjegavaju u proizvodima, uslugama i građevinskim materijalima te procjenjuje ukupni obujam toksina koji su izbjegnuti, npr. količina hlapivih organskih spojeva
 Volumen vode sačuvane od onečišćenja	Indikator pokazuje količinu očuvane vode

Ključni pokazatelji uspješnosti (KPI) preporučeni za provedbu jednostavnih nabava Grada Ivanić-Grada

Pokazatelj aktivnosti	
Postotak jednostavnih nabava/sklopljenih ugovora za usluge s obveznim specifikacijama povezanim sa zelenom/kružnom nabavom	3%
Postotak jednostavnih nabava/sklopljenih ugovora za robu s obveznim specifikacijama povezanim sa zelenom/kružnom nabavom	7%
Postotak jednostavnih nabava/sklopljenih ugovora za radove s obveznim specifikacijama povezanim sa zelenom/kružnom nabavom	4%

- **Praćenje napretka: postotak jednostavnih nabava s implementiranim načelima zelene/kružne nabave u usporedbi s ukupnim brojem jednostavnih nabava na godišnjoj razini**

3. Komuniciranje rezultata i priča o zelenoj/kružnoj nabavi

Odabir načina komuniciranja rezultata aktivnosti zelene/kružne javne nabave može pridonijeti mjerenju financijskih i okolišnih koristi te učiniti zelenu/kružnu javnu nabavu značajnom za sve uključene dionike, uključujući gradska tijela, dobavljače i građane.

Pored vrijednosti i održivosti, provedba zelene javne nabave donosi i dodatne koristi:⁴

- **USKLAĐENOST** – iako kriteriji cirkularne/zelene javne nabave nadilaze osnovnu pravnu usklađenost, oni uključuju širok raspon zakonodavstva o okolišu koje se primjenjuje na javna tijela, proizvođače i dobavljače. Budući da je ovo zakonodavstvo složeno i neprestano se razvija, primjena ažuriranih kriterija nabave pomaže osigurati da svi relevantni zahtjevi budu uključeni u natječajnu dokumentaciju.
- **KONKURENTNOST** – kako se EU oporavlja od gospodarskih šokova kao što je pandemija koronavirusa, MSP-ovi i druga poduzeća nastoje izgraditi svoje kapacitete za tržišno natjecanje na domaćem tržištu i u inozemstvu. Primjena kriterija nabave koji se temelje na zajedničkom okviru EU-a može pomoći u pripremi poduzeća za zahtjeve javnog nadmetanja u drugim državama članicama u kojima se primjenjuju slični kriteriji.
- **UGLED** – javni sektor u cjelini ima odgovornost pokazati vodstvo u pitanjima okoliša kao što su klimatske promjene, potrošnja energije i vode, gospodarenje otpadom i zaštita prirodnih resursa.
- **OTPORNOST** – smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima i poboljšanje upravljanja energijom, vodom i prirodnim resursima ima jasne dugoročne koristi - gospodarske, socijalne i političke. Kružna/zelena javna nabava samo je jedan dio tog napora, ali s obzirom na iznose koje

---

⁴Smjernice ZA ZELENU JAVNU NABAVU za javni sektor, Agencija za zaštitu okoliša Irska, 2021.

javni sektor svake godine potroši na robu, usluge i radove te nesumnjivi potencijal da učini više, ne može se zanemariti.

Redovito komunicirajte uspjehe interno, dionicima i dobavljačima, bilo elektroničkom poštom, kroz internetsku stranicu ili na sastancima. Dijeljenje informacija o tim uspjesima pridonijet će daljnjem promicanju zelene/kružne javne nabave!

Pripremila Razvojna agencija IGRA

Odobrio:

GRADONAČELNIK

Javor Bojan Leš, dr.med.vet

Datum: 28.4.2023.

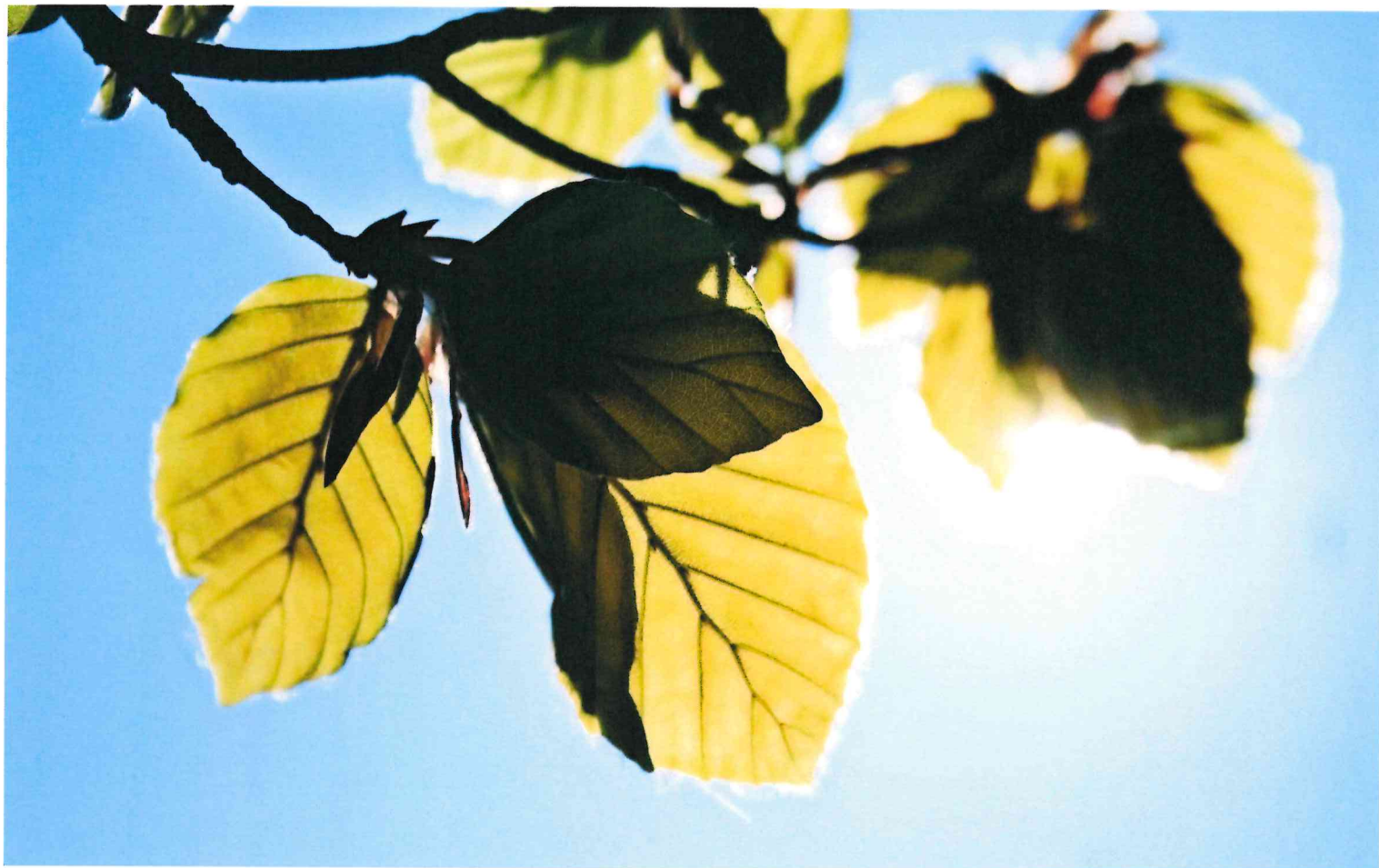
KLASA: 024-05/23-16/1

UR. BROJ: 238-10-04-03/3-22-50

PRILOG 1.: Popis znakova zaštite okoliša EU-a i međunarodnih znakova zaštite okoliša

 European Union
European Regional
Development Fund

 IGRA
RAZVOJNA AGENCIJA

 DM
DEPARTMENT OF
MANAGEMENT

 **REGIONE
PIEMONTE**

 JUNTA DE ANDALUCIA
CONSEJO REGULADOR DE LA CALIDAD DEL AGUA DE ANDALUCIA

 **BULGARIAN
ASSOCIATION
OF RECYCLING**

 **CCDR
ALENTEJO**

 **Region
of East Macedonia & Thrace**

 LEVERUM KOMMUNE

 **LITHUANIAN
INNOVATION
CENTRE**

 **SEI Stockholm
Environment
Institute**

 Kouvola Innovation

 CircPro
Interreg Europe

U nastavku je naveden nepotpun popis postojećih ekoloških oznaka EU-a i međunarodnih ekoloških oznaka:

Europska unija

 <p>Znak za okoliš EU-a</p>	 <p>Ekološka oznaka EU-a</p>	 <p>Nordijski Swan</p>
 <p>Blue Angel – Njemačka</p>	 <p>RAL - Njemačka</p>	 <p>Milieukeur – Nizozemska</p>
 <p>Bra Miljöval – Švedska</p>	 <p>Umweltzeichen – Austrija</p>	 <p>NF Environnement – Francuska</p>
 <p>Környezetbarant Termék – Mađarska</p>	 <p>Ekologija šetrné výrobky – Češka</p>	 <p>Prijatelj okoliša - Hrvatska</p>
 <p>Environmentálne vhodný produkt – Slovačka</p>	 <p>Znak za okoliš Luksemburg</p>	 <p>Zeleni certifikat - Latvija</p>

Međunarodne oznake

 <p>www.natureplus.org</p>	 <p>Ecologo certifikacijski program</p>	 <p>Екологічна сертифікація – Ukrajina</p>
 <p>Shema zelene oznake – Hong Kong</p>	 <p>Kineski jedinstveni ekološki certifikacijski centar (CEC) – Kina</p>	 <p>Dobar izbor za okoliš Australija (GECA) – Australija</p>
 <p>公益財団法人 日本環境協会 エコマーク事務局</p> <p>Eko žig – Japan</p>	 <p>Znak zaštite okoliša Koreje</p>	 <p>Oznaka organizacije za pravednu trgovinu</p>

Sektorske oznake

 <p>Energy Star</p>	 <p>Obnovljiva električna energija - Njemačka</p>	 <p>Obnovljiva električna energija - međunarodna</p>
--	--	---

 <p><u>Österreichisches Institut Baubiologie und Bauökologie</u> <u>IBO – Austrija</u></p>	 <p><u>Ökocontrol – Njemačka</u></p>	 <p><u>Restriction of Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment (RoHS)-Ograničenje uporabe opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi</u></p>
 <p><u>Materijali za postavljanje podova</u></p>	 <p><u>TCO Certified – globalno certificiranje održivosti za IT proizvode</u></p>	 <p><u>OEKO-TEX – međunarodna udruga tekstila</u></p>
 <p><u>Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma</u></p>	 <p><u>Europski sustav ekološkog upravljanja i revizije</u></p>	 <p><u>Oznaka energetske učinkovitosti EU-a</u></p>
 <p><u>Sajam cvijeća - Europska inicijativa</u></p>	 <p><u>Vijeće za pomorsko upravljanje</u></p>	 <p><u>Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma</u></p>

DODATAK 2.: Praktični savjeti za zeleniju i cirkularniju javnu nabavu

Građevinski i konstrukcijski materijali

Proizvod	Minimalni zahtjevi				
Materijali za podove (na bazi plastike, drva, pluta ili bambusa)	Za plastične podne dijelove: <ul style="list-style-type: none"> Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal Za podne proizvode na bazi drva, pluta i bambusa: <ul style="list-style-type: none"> Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal Oznake za provjeru sukladnosti:				
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="432 674 778 869"> Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma </td> <td data-bbox="778 674 1082 869"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 869 778 1122"> Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma </td> <td data-bbox="778 869 1082 1122"> </td> </tr> </table>	Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma		Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma	
Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma					
Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma					
Tepisi	<ul style="list-style-type: none"> Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal Bez ili s niskim emisijama formaldehida Oznake za provjeru sukladnosti:				
Drvena vrata	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="432 1435 778 1637"> Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma </td> <td data-bbox="778 1435 1082 1637"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="432 1637 778 1883"> Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma </td> <td data-bbox="778 1637 1082 1883"> </td> </tr> </table>	Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma		Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma	
	Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma				
Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma					
<ul style="list-style-type: none"> Bez ili s niskim emisijama formaldehida Oznake za provjeru sukladnosti:					

Drvene ploče	Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma	
Slavine za vodu	<ul style="list-style-type: none"> • Slavine za vodu osjetljive na pokret – protok vode može se zaustaviti za manje od 2 sekunde nakon izlaska iz faze korištenja 	

Hortikultura

Proizvod	Minimalni zahtjevi
Gnojiva/ kompost	<p>Za gnojiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadrže recikliranu organsku tvar <p>Za kompost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materijal se dobiva preradom ili ponovnom uporabom organskog otpada

Proizvodi za čišćenje

Proizvod	Minimalni zahtjevi
Univerzalno sredstvo za čišćenje	<ul style="list-style-type: none"> • Ne sadrži klor • Ne sadrži fosfate • Ne sadrži amonijak • Biorazgradivo

Računalna oprema i proizvodi

Proizvod	Minimalni zahtjevi
<p>Stolno računalo, tablet računalo, pisač, skener, fotokopirni uređaj, multifunkcijski uređaji</p>	<p>Oznake za provjeru sukladnosti:</p> <p>Energy Star</p> <p>Oznaka energetske učinkovitosti EU-a</p> <p>Ograničenje uporabe opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (RoHS)</p>
<p>Računalni server</p>	<p>Oznaka za provjeru sukladnosti:</p> <p>Energy Star</p>

Vanjski tvrdi disk

Oznaka za provjeru sukladnosti:

[Ograničenje uporabe
opasnih tvari u
električnoj i
elektroničkoj opremi
\(RoHS\)](#)

LCD projektor

Oznaka za provjeru sukladnosti:

[Ograničenje uporabe
opasnih tvari u
električnoj i
elektroničkoj opremi
\(RoHS\)](#)

Proizvod

Minimalni zahtjevi

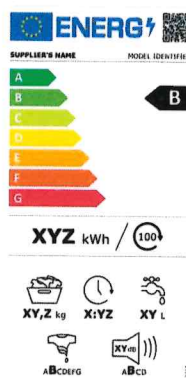
Oznake za provjeru sukladnosti:

Uređaji za
doziranje
tople/hladne
vode u
bocama

[Ograničenje uporabe
opasnih tvari u
električnoj i
elektroničkoj opremi
\(RoHS\)](#)

[Oznaka energetske
učinkovitosti EU-a](#)

[Ograničenje uporabe
opasnih tvari u
električnoj i
elektroničkoj opremi
\(RoHS\)](#)

Pročišćivač
zraka

Oznake za provjeru:

[Energy Star](#)

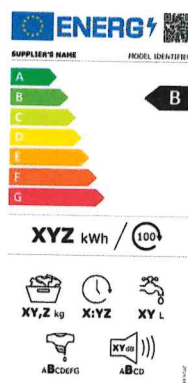
[Ograničenje uporabe
opasnih tvari u
električnoj i
elektroničkoj opremi
\(RoHS\)](#)

Oznake za provjeru sukladnosti:

Električni
grijač vode

[Oznaka energetske
učinkovitosti EU-a](#)

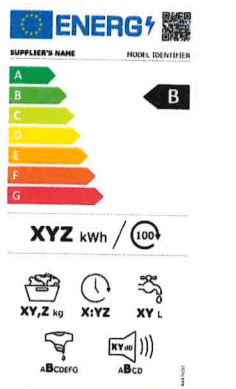
[Ograničenje uporabe
opasnih tvari u
električnoj i
elektroničkoj opremi
\(RoHS\)](#)

Oznake za provjeru sukladnosti:

Mikrovalna
pećnica

[Oznaka energetske
učinkovitosti EU-a](#)

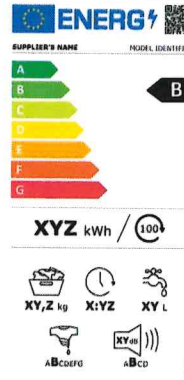
Oznake za provjeru sukladnosti:

Televizor

[Energy Star](#)

[Oznaka energetske učinkovitosti EU-a](#)

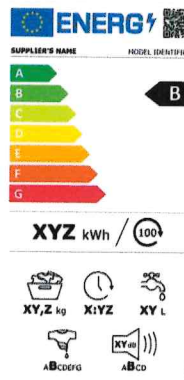
[Ograničenje uporabe opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi \(RoHS\)](#)

Oznake za provjeru sukladnosti:

Audiooprema

[Oznaka energetske učinkovitosti EU-a](#)

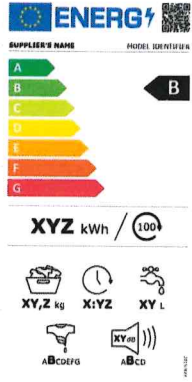

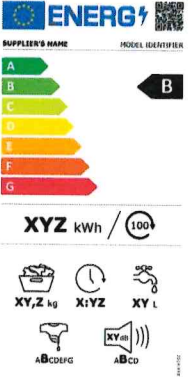

[Ograničenje uporabe opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi \(RoHS\)](#)

Rasvjetna tijela

Proizvod	Minimalni zahtjevi
<p>Fluorescentne cijevi, kompaktne fluorescentne svjetiljke</p>	<p>Oznake za provjeru sukladnosti:</p> <p>Oznaka energetske učinkovitosti EU-a</p>
<p>LED svjetiljka</p>	<p>Oznake za provjeru sukladnosti:</p> <p>Energy Star</p> <p>Oznaka energetske učinkovitosti EU-a</p>

Tekstilni materijali i odjeća

- Sadrži reciklirani sadržaj ili otpadno drvo
- Oznake za provjeru sukladnosti:

Proizvod

[Forest Stewardship Council \(FSC\)- Vijeće za nadzor šuma](#)

Odjeća i tekstilni proizvodi

Nasionjaci

- Nisu korištena azo bojila
- Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal

[Programme for the Endorsement of Forest Certification \(PEFC\) - Program za promicanje certifikacije šuma](#)

Papir i proizvodi od papira

Proizvod

Čelični ormari za arhiviranje, metalni namještaj

- Bez ili s niskim emisijama formaldehida
- Premazi ne sadrže teške metale
- Sadrže reciklirane metale

Papir za tiskanje i fotokopiranje

- Ne koriste se sredstva za izbjeljivanje na bazi klora
- Sadrži reciklirani sadržaj ili materijal
- Pakiranje sadrži reciklirani sadržaj ili materijal

Oznake za provjeru sukladnosti:

[Forest Stewardship Council \(FSC\)- Vijeće za nadzor šuma](#)
Namještaj prilagođen za vanjsku uporabu

- Be emisijama formaldehida
  - Sadržaj ili materijale za plastične komponente
- Drveni namještaj za prostore - oznake za provjeru sukladnosti:

[Programme for the Endorsement of Forest Certification \(PEFC\) - Program za promicanje certifikacije šuma](#)

[Forest Council nadzor](#)

Smeđi papir za umotavanje

- Sadrži reciklirani sadržaj ili materijal
- Oznake za provjeru sukladnosti:

[Forest Stewardship Council \(FSC\)- Vijeće za nadzor šuma](#)

[Programme for the Endorsement of Forest Certification \(PEFC\) - Program za promicanje certifikacije šuma](#)

Uredski materijal	Blokovi za bilješke, papirnate omotnice, papirnate košuljice za dokumente	<ul style="list-style-type: none"> • Ne koriste se sredstva za izbjeljivanje na bazi klora • Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal • Ne koristi se optički izbjeljivač
Proizvod		Oznake za provjeru sukladnosti: Minimalni zahtjevi
Dozator ljepljive trake i vrpce	Jezgra ljepljive trake <ul style="list-style-type: none"> • Sadrži reciklirani sadržaj ili materijal Ljepljiva traka <ul style="list-style-type: none"> • Nema organskih otapala u ljepljima • Bez ftalata 	Forest Stewardship Program za nadzor šuma
Plastične vrećice, plastične vreće za smeće	Dozator ljepljive trake <ul style="list-style-type: none"> • Ne koristi se PVC 	Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma
Plastične košuljice za dokumente	<ul style="list-style-type: none"> • Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal 	
Kemijske olovke	<ul style="list-style-type: none"> • Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal • Ne sadrže hlapivo organsko otapalo 	
Punjiva baterija, standardna/al kalna baterija	<ul style="list-style-type: none"> • Bez kadmija (Cd) • Bez olova (Pb) • Bez žive (Hg) 	
Samoljepljivi blokovi za bilješke	<ul style="list-style-type: none"> • Ne koriste se sredstva za izbjeljivanje na bazi klora • Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ne koriste se sredstva za izbjeljivanje na bazi klora • Sadrže reciklirani sadržaj ili materijal 	
	Oznake za provjeru sukladnosti:	

Registratori	Forest Stewardship Council (FSC)- Vijeće za nadzor šuma	
	Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) - Program za promicanje certifikacije šuma	

Dodatni zahtjev za sve proizvode: mogućnost popravka i recikliranja

Usluge

Usluga	Minimalni zahtjevi
<p>Usluge opskrbe hranom i pićem</p> <p>Usluge upravljanja imovinom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ne koristi se voda u plastičnim bocama • Pribor, posuđe i spremnici za višekratnu uporabu • ISO 14001:2015 standard za provjeru sukladnosti
Iznajmljivanje lakih osobnih i komercijalnih vozila	<ul style="list-style-type: none"> • Norma za emisije Euro 6 – 459/2012/EC^[10] i 2016/646/EU^[11]